SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
Published by
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches, Located
in all Principle Cities of the
United States.
SANDARA
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
Calumet 6191

METAI XXII. PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 12 D., 1935 M. No. 27

Trys Pabaltijo Valstybės Susitarė Su Sovietų Rusija

BRUOŽAI

Rašo V. G.

Liepos 17 dieną 1933 metais
Kodėl nepradėti darbo visiem?
Anglija paremia Hitlerį
Lietuvos miškų karalius.

Liepos 17 dieną sueina du metai kaip žuvo musų narsus lakunai Darius ir Girėnas. Jų kelionė ir tragiška mirtis jau žinoma visam pasauly. Dėkingi Amerikos lietuviai greitu laiku pastatys jiem Chicagoj paminklą, o istorija juos globos ir įamžins.

Gaila, tačiau, kad tuli musų žmonės bando įtikinti buk Dariaus-Girėno žygis nėra baigtas ir tą žygį kas nors kitas turi atlikti.

Gal daugelis lakunų leisis iš Amerikos į Lietuvos pusę ir nuskris toliau negu Darius su Girėnu, bet tas dar nereiškia, kad jie baigs kieno nors žygį arba išpildys "testamentą".

* * *

Laikas pradėti šį tą dirbti musų jaunimo klausime. Chicagoj jau susitvėrė jaunų Sandariečių arba Lithuanian Junior League kuopa ir rimtai pradėjo veikimą. Jų atsiras čia ir daugiau, nes Sandara yra tinkamiausia vieta jaunimui.

Bet kaip su kitom kolonijom? Kada jos subrus ir griebsis organizatyvio darbo? Tuli mano, jog jie turi permažai spėkų arba patyrimo. Kiti gal teisinsis, jog jaunimas nenori eiti prie savųjų. Bet tai vis nerimti pasiteisinimai. Kas tikrai nori, tas ir padaro. Jeigu kurios kolonijos veikėjai pageidautų daugiau informacijų apie Lithuanian Junior League arba Jaunąją Sandarą, teikreipia su laišku prie musų ir jiem bus smulkiai paaiškinta.

* * *

Vasarai prasidėjus, bedarbių skaičius Suvienytose Valstijose žymiai nupuolė. Tarp 5 ir 10 nuoš. ėmusių pašalpą surado sau darbą.

Tas įvyko del to, kad ukiuose reikalinga daugiau žmonių. Taipgi kaikurios biznio šakos, vasaros laiku pradeda judėti ir samdo atleistus darbininkus.

* * *

Europoj eina kalbos, buk Anglija padariusi slaptą sutartį su Vokietija, kuriai yra leidžiama ne tik pilnai apsiginkuotl ant žemės ir juroj, bet taipgi išplėsti savo sienas Lietuvos ir Rusijos pusėj.

Sužinojusi apie tai Prancuzija ėmė nerimauti ir paprašė anglų pasiaiškinti. Skubiai nuvykęs anglų atstovas Eden bandė pertikrinti prancuzus, bet tas jam nepasisekė.

Hitleris dabar turi galutinai pavergęs Lenkiją, kuri klausoką jai diktuoja Berlynas. Vieni ir antri atsisako garantuoti Lietuvos sienas, tuo budu iškalno perspėja, kad tas sienas jie rengiasi savaip pakeisti.

* * *

Lietuvoj dar yra užsilikusi elnių šeimyna, kurios nariai savo gražumu viršina veik visus kitus miško gyvunus. Bet del jų kaikada esti ir nepatogumų. Ypač prie Klaipėdos kur jų esama nemažas burys. Pasak "Trimito", jau pavasarį ties Klaipėda buvo palikusi viena elnių šeimyna. Elniai, žmonių prijaukinti,, pagaliau publikai pasidarė pavojingi, nes dažnai praeivius pradėjo užpuldinėti. Kopų inspekcijos pastangomis, elnių šeimyna išvaryta į Preilos apylinkes, kur gyvena visi Kuršių kopų elniai. Tačiau netrukus grįžo į Klaipėdos pajurį ne tik ištremtieji, bet iš viso 11 elnių. Kai kada dabar jie bando pastoti kelią, o naktimis sulenda į Smiltynės gyventojų sodus ir daržus, nuskina lapus ir žiedus.

Kuršių kopose elniai tebesaugojami, draudžiami medžioti ir gaudyti. Jų pastaruoju laiku skaičius bus žymiai padidėjęs. Matyti, ties Preila miške ne visi sutelpa, todėl pradeda jieškoti naujų vietų.

Kas Ištyrė Astronomijos Mokslą

Nuostabus suradimai senovės Babilonijoj

Neseniai Babilonijos griuvėsiuose atrastas chaldejiečio astronomo Naburimannu veikalas, parašytas kylaraščiais ant molinių lentelių apie 401 metais prieš Kristų. Jėzaus Draugijos narys, tėvas Kugler išvertė tą veikalą į vokiečių kalbą. Astronomas Naburimannu apskaičiavo su tokiu tikslumu saulės ir mėnulio laiką, saulės ir mėnulio eklipses ir kitus dangaus kunų judėjimus, kad musų astronomams net stebėtis reikia. Jis apskaičiavo metų ilgį iš 365 dienų, 6 valandų, 15 minučių ir 41 sekundos.

Tas matavimas padarytas daugiau kaip du tukstančiu metų, negu kad teleskopas buvo išrastas. Pasirodo, kad tik 26 minutėmis ir 55 sekudomis metų laiko išmatavimas buvo perilgas. Tai yra vienas iš ankstyvesnių ir maždaug apitikrių žinomų metų ilgio išskaičiavimų.

Kitas chaldenų astronomas Kidinnu, gyvenęs šimtą metų vėliau negu kad Naburimannu taipgi parašė astronomijos veikalą, kurio apskaičiavimai saulės ir mėnulio laikų ir jų eklipsių yra daug tikslesni.

Tas įrodo, kad astronomijos mokslą išvystė iki apytikrio tikrumo ne graikai mokslininkai, bet Chaledenų kunigai. Naburimannu ir Kidinnu laike Grekijoj, nekurį laiką, astronomijos dėstymas buvo uždraustas.

IŠPIOVĖ 93 SVARUS IŠ ŽMOGAUS KUNO

Budapesto vienas chirurgas sugalvojo naują metodą kaip sumažinti žmogaus svorį. Jis savo vienam pacientui, svėrusiam 373 svarus, padarė operaciją pašalindamas 93 svarus kuno svorio. Operacija tęsėsi vieną ir pusę valandos.

Asmuo, kuriam buvo padaryta operacija, sparčiai sveiksta.

Kažin, ar tokia operacija patiktų musų ponioms, kurios taip labai susirupinę savo graikščia išvaizda.

Miss Illinois

"Gegužės Karalaitė" ir Garbės panelė prie "Miss Lithuania of America".

P-lė Ona Jakaitytė

Miss Wisconsin

P-lė Bronė Puškoriutė

Racinietė, Chicagoj, Sandaros piknike tapo išrinkta "Miss Lithuania of America".

Miss Pennsylvania

Pittsburgh'o Gražuolė, Karalaitė, Chicagoj tapo išrinkta garbės panelė prie "Miss Lithuania of America".

P-lė Stasė Rozikiutė

Lenkai Neleido Ekskursijos iš Neprik. Lietuvos į Vilnių

Nuo to laiko, kai lenkai pagrobė trečdalį Lietuvos su sostine Vilnium, retai kuriam nep. Lietuvos gyventojui pasitaiko proga aplankyti okupuotus kraštus.

Lietuvos turizmo sąjunga norėjo suorganizuoti iš nepriklausomos Lietuvos didesnę ekskursiją, kurios dalyviai galėtų daug geriau ir arčiau pažinti Vilniaus kraštą, pamatyti Vilniaus lietuvių vargus ir jų kovas dėl lietuvybės. Tačiau lenkai ekskursijos iš neprkl. Lietuvos neįsileido, nes Vilniaus krašte esanti nepageidaujama... Ekskursijoje norėjo dalyvauti arti 200 žmonių.

Karo Muziejus Naujose Patalpose

Karo muziejaus eksponatai į Vytauto Didžiojo muziejaus patalpas buvo baigti perkelti jau prieš keletą savaičių.

Karo muziejus naujose patorija — ministerių kabinetą. talpose užėmė dešitį salių. Senose karo muziejaus patalpose eksponatai buvo labai sukimšti. Jie dėl to nedarė tokio įspudžio, kokį galėjo daryti. Dabar karo muziejuje jau erdvu.

Dideli tvarkymo darbai tuo tarpu vykdomi ir karo muziejaus sodelyje. Sodelis naujai išplanuotas ir įrengiamas tikrai kulturingai.

Varpų muzika į muziejaus bokštą bus įkelta liepos pradžioje. Ligi šiol buvo tik devyni varpai, dabar bus 28, visi naujai nulieti Belgijoje. Naujieji varpai kaštavo 30,000 litų. Jais galima bus paskambinti gana sudėtingas melodijas. Kiekvieną dieną varpais bus skambinamas Tautos himnas, giesmė "Marija" ir "Lietuviais, esame mes gimę".

Svarbesnieji Europos Įvykiai

Lietuva ir Sovietų Rusija iškilmingai paminėjo savo 15 metų glaudaus ekonominio, kulturinio ir politinio bendradarbiavimo. Ta proga, Lietuvos min. pirmininkas Jonas Tubelis, surengtame sovietų diplomatų pagerbimui bankete, savo kalboje pareiškė, kad šių dviejų šalių glaudų bendradarbiavimą galima pavadinti tradiciniu ir palinkėjo sovietų diplomatijai pasiekti tikslą kolektyvinių paktų srityje.

Maskvoj, Sovietų Rusijos užsienių reikalų komisaras Litvinovas pareiškė panašiai ir pridurė, kad Lietuva yra Taikos barjeras Rytų Europoj.

Automobilio nelaimėj tapo užmušta Austrijos kanclerio Schuschnigg'o žmona, sunkiai sužeistas kancleris ir jo 9 metų sunus. Kol jis pasveiks, valdžios priešakin tapo pastatytas fašistų vadas princas Starhembergas.

Lenkijos generolas Sikorskis perspėja Lenkiją, kad ji besibičiuliuodami su Vokietijos hitlerininkais neprarastų vienintelio savo uosto Gdynia, kadangi Hitlerio nusistatymas yra atimti iš Lenkų Karidorių. Gen. Sikorski yra atsargoje ir opozicijoj pilsudskijadai.

Kelios dienos atgal, Lekijos prezidentui paleidus parlamentą, buvo padarytas pasikesinimas ir ant jo gyvasties. Nors prezidentas Moscickis ir nenukentėjo, bet čia jau yra geras įspėjimas. Reiškia, Lenkijoj jau šiandien nėra taip ramu, kaip kas mano.

Šiomis dienomis Sovietų Rusija padarė sutartį su Suvienytomis Valstijomis, pasižadėdama nupirkti įvairių produktų iš S. V. net už 30 milionų dolerių. Pastebėtina, kad šioj sutarty nieko neprisimenama apie senąsias skolas Suvienytoms Valstijoms.

Estijos karo teismas nuteisė 39 fašistiškai nusiteikusius vadus. Keturiolika iš jų, kurių tarpe randasi tautos herojus, pagarsėjęs kare del nepriklausomybės generolas Larko, gavo po dvylika metų kalėjimo. Šešiolika kitų po aštuonius mėnesius ir septyni po šešis mėn. kalėjimo.

Pedagoginių Institutų Įstatymas

"Vyriausybės Žiniose" jau paskelbtas padagoginių institutų įstatymas. Pagal naują įstatymą pradžios mokyklų mokytojai bus rengiami tik šiuose institutuose. Mokamąjį personalą sudarys: direktorius, inspektorius, lektoriai ir asistentai. Į naujai kuriamą institutą, kuris bus atidarytas nuo 1935-1936 mokslo metų pradžios, kandidatais bus priimami baigę aukštesniąsias mokyklas, arba asmens, turį pradžios mokyklos mokytojo vardą, ir nemažiau kaip 5 metus pedagoginės praktikos.

SLAPTA VOKIETIJOS SU JAPONIJA SĄJUNGA

Londonas. "Daily Ekspress" gavo telegramą, kad Washingtone gautos žinios buk Japonija su Vokietija pasirašė slaptą sutartį apie sudarymą sąjungos.

Nors sutartis labai slepiama, tačiau korespondentui pasisekė sužinoti, kad sąjunga nustato artimiausį abiejų valstybių bendradarbiavimą. Vokietijos karininkai važinės į Japoniją, o Japonijos į Vokietiją, kad koordinuotų bendrus veiksmus.

Vokietija Su Lenkija Negali Atsistebeti Tokiu Drasiu Žygiu

TEIKIAMAS DIDELIS KREDITAS LIETUVOS DIPLOMATIJAI

Pastaruoju laiku atėjusios žinios iš Europos praneša, jog galų gale trys Pabaltijo valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija pasirašiusios savitarpinės pagelbos teikimo sutartį. Ši sutartis yra panaši Prancuzijos ir Čekoslovakijos su Sovietų Rusija sutarčiai. Tai yra, jeigu bile kuri iš šių valstybių butų užpulta, kitos ateitų jai į pagelbą. Tas reiškia, kad jos adydžiai seks vienos kitų politiką ir vieną kitą užstos diplomatinėje kovoje.

Šis Pabaltijo valstybių susitarimas labai sujudino Vokietiją ir Lenkiją, kuriuodvi ir dėjo daugiausiai pastangų idant neprileidus prie tokios sutarties. Netik kad jos pačios nesutinka įeiti į Rytų Europos paktą, bet jos stengėsi atkalbėti ir Latviją su Estija. Tačiau jų pastangos nuėjo niekais. Pabaltijo valstybės įsitikino, jog Vokietija ir Lenkija yra didžiausi priešai jųjų nepriklausomybėms. O kadangi šios dvi šalys — Hitlerinė Vokietija ir Pilsudskinė Lenkija yra amžini priešai ir sovietams, tai bendras visų reikalas ir verčia juos prie glaudesnio bendradarbiavimo, ekonominiai, kulturiniai ir politiniai. Taigi, tos mities vedami, Pabaltijo valstybių ir Sovietų Rusijos diplomaitai nedelstant ir neatsižvelgiant ar kam patiks arne — pasirašė šią, kaip vieniems, taip ir kitiems, labai svarbią ir vertingą sutartį.

Nors Lenkijos ir Vokietijos diplomatai negali atsistebėti tokiu drąsiu Pabaltijo valstybių žygiu, bet platesnės oriantacijos politikams nebuvo nelaukatas ar netikėtas įvykis. Už pasirašymą šios sutarties yra teikiamas didžiausias kreditas Lietuvos diplomatijai. Kitaip sakant — mažos ir jaunos valstybės — Lietuvos diplomatai nugalėjo vokiečių ir lenkų diplomatus.

Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų Turėtojams Žinotina

Iš gautų Lietuvos Laisvės Paskolos bonų turėtojų laiškų, atrodo, kad šiuo reikalu, vistik, turima kai kurių neaiškumų.

Pirma, kai kuriems bonų savininkams nėra aišku, ar už bonus yra apmokama pilnoji jų vertė. Šiuo žygiu tenka pabrėžti, kad atperkami bonai yra apmokami pilnąja, arba, taip sakant, jų nominaline verte, su palukanomis už 1935 metus.

Antra, kalbant apie 1935 m. palukanas, neėsant kuponų už tuos metus, kila abejonių dėl palukanų apmokėjimo. Kaip bonuose yra paminėta, palukanos už 1935 metus yra apmokamos drauge su bono suma.

Trečia, kai kas mano, jog suteikta galimybė pratęsti bonus nuo 1 ligi 10 metų butinai reiškia, kad bonai negali buti pratęsti trumpesniam laikui kaip tik dešimčiai metų. Tokia nuomonė yra klaidinga. Kas pageidauja, gali boną ar bonus pratęsti vieneriems, dviejiems, trejiems ir taip toliau metams, bet neigiau ligi 19345 metų liepos mėn. 1d. Taigi, nėra butino reikalo pratęsti boną ar bonus dešimčiai metų.

Ketvirta, kas turi daugiau negu vieną boną, gali kai kuriuos pratęsti ir dėl kai kurių pareikšti pageidavimo apmokėti.

Penkta, kas nori pasilaikyti bonus nepratęstus, jų reikalai nebus nuskriausti. Apmokant jų bonus bet kuriuo laiku, bus taip pat apmokėtos ir už 1935 m. palukanos. Tik dėl tolimesnių palukanų 1936 metais bus reikalinga pasirupinti gauti pa pildomus kuponų lapus.

Šią proga Pasiuntinybė dar kartą prašo bonų savininkų ne siskubinti jų turimų bonų reikalą atlikti tuč-tuojaus. Šis pageidavimas yra reiškiamas ne dėl to, kad bonų turėtojų reikalas vienokia ar kitokia prasme nebus patenkintas, bet tik todėl, kad šiuo laiku Pasiuntinybė bonų pratęsimo ir apmokėjimo atžvilgiu turi "pilnas rankas" darbo. Viena-antra savaitė jusų reikalavimui patenkinti, tikimasi, nesudarys didelio skirtumo. O tuo tarpu Pasiuntinybei tinkamai atlikti savo pareigą bus labai daug pagelbėta.

—Lietuvos Pasiuntinybė.

JAUNIMO AVIACIJOS DIENALIETUVOJE

Kaune įvyko pirmutinė Lietuvos vaikų ir jaunimo aviacijos šventė. Tokios šventės vakarų Europos valstybėse įvyksta kasmet ir į jas suplaukia dešimtys tukstančių vaikų ir jaunimo. Šios šventės rengėjas Lietuvos aero klubas jau turi pasigaminęs daug balionėlių ir lėktuvų modelių, kurie buvo rodomi šios šventės metu.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąvaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSISAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų —vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos Lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius Demokratybės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atisižvelgiant į tautos ateitį—pastangos priaugančiąją lietuvių kartą —jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais—Mes be Vilniaus Nenurimsim.

AR JAUNIMAS TURI ŠALINTIS LIETUVIŠKUMO?

Lietuvindami savo jaunimą, mes sykiu padarom jį tobulesniais žmonėmis ir geresniais šios šalies piliečiais. Netiesa, jog kiekvienas musų jaunuolis, išsižadėjęs savo tėvų kalbos ir praeities turi šioj šaly daugiau progų negu tas, kuris pasilieka savųjų tarpe ir nesisarmatina vadintis lietuviu. Vengimas savo kilmės padaro žmogų bailiu ir atima iš jo daug laimingų ir smagių gyvenimo momentų. Be rupestingo augimo, globoj ir draugystėj tėvų, paprastai palieka malonių, neišdildomų prisiminimų. Pažiurėkim patys į save. Motinos rupesniai, dainos ir pasakos dar tebeskamba musų atminty. Mes esame pririšti prie to, ką pergyvenom kudikystės ir jaunystės dienose ir praeities nematoma ranka vedžioja mus ir vėlesnio amžiaus periode. Jeigu vietoj gerbti ir mylėti tą ką paliko mums tėvai, imtumem niekinti ir pajuokti, mes netaptumem nei laimingesniais, nei geresniais, bet priešingai—staiga pasuktumem į kreivą pusę.

Kodėl šiandie tiek daug musų jaunimo ištvirksta ir patenka į kalėjimus už įvairius prasižengimus? Del ko daugelis tėvų beviltingai nusiskundžia savo sunum arba dukra? Kas yra kaltas už tai — mokykla, gyvenimo aplinkybės ar mes patys? Didžiausia kaltė krinta ant musų pačių.

Ateiviai, paprastai, stumia savo vaikus į svetimų įtaką ir globą. Jie mano, kad kitų dora, papročiai, kalba ir draugija yra geresnė už musų. Kuo greičiau vaikai pasiliuosuoja iš lietuviškų apystovų, tuo geriau vaikams. Amerikos kultura, mano jie, padarys stebuklų, o lietuviškumas atims jaunąjai kartai užtikrintą progą prasilaužti į priešakį. Vienok gyvenime taip nėra. Pasisekimo ir doros židinys yra tėvų namai ir tas jaunuolis, kuri tėvai iš mažens mokina gerbti savo kalbą ir praeitį bus ne tik laimingesnis, bet ir visų gerbiamas, net pačios Amerikos.

VĖJAI PRADEDA PUSTI IŠ KITOS PUSĖS

SLA. 260 kp. Chicagoj vienbalsiai nutarė išrinkti komisiją iš trijų asmenų peržiurėti kaikurias Centro iždininko knygas. Šį įnešimą padarė narys, dirbantis "pažangaus" dienraščio ofise. Jo vardo mes nenorim skelbti, nes aišku, kad del savo atviro žodžio jis gali netekti darbo.

Minėtoj kuopoj buvo iškelta, kad tuose namuose, kuriuos susivienijimas perėmė už neatmokėjimą paskolos, esą suleisti gyventi savi politikieriai ir per dvejus metus jie nemoka rendos. Gaudami veltui butą, jie dirba ir agituoja už socialistinės pakraipos kandidatus. Vienas tokių SLA. "burdingierių" esąs pasiskelbęs literatas, režisierius ir dienraščio skyriaus vedėjas. Tokiu budu iš SLA. namų Chicagoj padarytos politiškos prieglaudos. Apart šito, esama dar daug ir kitokių nereguliarumų.

Kadangi SLA. finansų komisija Chicagoj susideda iš vienos pakraipos žmonių, tai SLA. 260 kp. nepavedė jai ištirti visų savo skundų, bet išrinko komisiją iš kuopos narių ir ją įgaliavo peržiurėti centro iždininko užrašus. Beabejo, paprastiem, eiliniam nariam, nors ir turintiem kuopos įgaliojimą, nebus lengva viską patikrinti, nes aukštosios ypatos, pridengtos įvairiom privilegijom, gali parodyti jiems duris. Tokiam atsitikime reikės palaukti sekančio seimo.

Daugelis SLA. narių, kurie pirmiau buvo suvedžioti apmokamų agitatorių, dabar pamažu ima atsipeikėti ir pratrinti akis. O kuomet protas veikia, tai nesunku pastebėti, kas slepiasi po "pažangumo" skraiste. SLA. 260 kuopos pasielgimas rodo, kad narių protas dar nėra paglemžtas ir sąžinė neužnuodyta.

KAIP APSIGINKLAVUSI RUSIJA

Sovietų Rusija šiandie stropiai ruošiasi sutikti spėjamą vokiečių puolimą. Baltijos pakraščiuose, netoli Leningrado statomos tvirtovės ir ginklų sandeliai. Užmirštas lig šioliai laivynas skubiai atnaujinamas.

Rusija turi arti miliono pastovios kariuomenės; tai didžiausia armija pasauly. Apart šito esama apie 3000 orlaivių ir apie tiek tankų. Karo pajėgos paskirstytos į dvi dalis — prieš Vokietiją vakaruose ir prieš Japoniją rytuose.

Kaikurie spėja, jog bolševikų armija dar nėra pakankamai išlavinta ir apginkluota, kad galėtų atsilaikyti prieš vokiečius. Del to ji vargiai ar eitų ginti Klaipėdą, jeigu Hitleris staiga užpultų.

Apžvalga

TUR BUT S. BOSTONO "KELEIVIUI" PRISISAPNAVO

Kaikurie žmonės yra gerai išsimiklinę fabrikuoti pranešimus ir jais vaišinti visuomenę. Pav. So. Bostono "Keleivis" paleido tokią sapnalogiją: "Paskutiniam 'Sandaros' numery, redakcijos skyriuje tilpo kriminalio pobudžio šmeižtas prieš SLA. ir tos organizacijos vadovybę. Susivienijimo nariai Chicagoj tais šmeižtais labai pasipiktinę ir reikalauja, kad 'Sandaros' vedėjai, jeigu priklauso prie SLA. butų iš organizacijos išmesti.

Well, brolučiai, darydami tokį drąsų pareiškimą, kodėl nepasakote kur ir kame "Sandara" prasižengė kriminaliai prieš SLA. Paduokit ištraukas ir faktus. Jus to nepadarėt; reiškia — kabinatės be pamato.

Taipgi yra grynas prasimanymas buk Chicagos SLA. nariai reikalauja pašalinti "Sandaros" vedėjus iš susivienijimo. Ne kas kitas, bet tie patys "Sandaros" žmonės suka visą SLA. veikimą Chicagoj, tuom tarpu kaip "Keleivio" tipo politikieriai pasirodo tik tuomet, kai yra progos pasigauti dolerių...

ŽALGIRIO MUŠIO SUKAKTUVĖS.

Šio mėnesio 15 dieną sukako 525 metai nuo garsiojo Žalgirio mušio. Sudėtinė kariuomenė, vadovaujama Liteuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto 1410 metais sumušė kryžuočių ordeną ir galutinai sunaikino jo galybę.

Kryžuočių ordeno pralaimėjimas padarė nepaprastą įspudį į visą Europą. Vytautas paliko vienu didžiųjų vadų, o Lietuva tapo reikšmingiausia valstybė Europos centre.

Bet Vytautas nepasinaudojo savo laimėjimu. Vietoj sekti bėgančius kryžuočius ir be pasipriešinimo užimti jų sostinę Magdeburgą, jis, pa mušio, pasitraukė atgal ir davė progos vokiečiam atsikvėpti. Jeigu ne toji Vytauto klaida, Lietuvai šiandie nereiktų rupintis Klaipėdos ir viso krašto ateitim.

20,3461,000 BEDARBIŲ PASAULY

Tautų Lygos biuras Genevoj apskaitliavo, jog visam pasauly esama virš dvidešimts milionų bedarbių; truputį daugiau negu pereitais metais.

Veik pusė visų bedarbių priklauso Suvienytom valstijom, nes čia industrinis krizis pasiekė aukščiausio laipsnio. Ypatingai didelis nuošimtis pasireiškia ir tose valstybėse, kurios stovi ant aukso pamato.

Apie padėtį Sovietų Rusijoj nėra žinių, nes valdžia neleidžia niekam pašaliniam tyrinėti kiek ten gali buti bedarbių. Bolševikai sako, jog visi žmonės Sovietuose turi darbo, bet kiek jie gauna atlyginti ir kaip ilgai dirba, nėra skelbiama.

LENKAI SUKA UODEGĄ APIE KLAIPĖDĄ

Neseniai sugrįžo iš Berlyno lenkų užsienių reikalų ministeris pulk. Beck, kuris pasigyrė ne tik iškilmingu vokiečių priėmimu, bet taipgi nemažais politiniais laimėjimais.

Kas tie laimėjimai, pulk. Beck aiškiai nepasako. Iš lenkų spaudos tono galima spėti, jog tarp Varšuvos ir Berlyno įvyko susitarimas apie sienų keitimą rytuose. Į tą kombinaciją yra įtraukta ir Klaipėda.

Lenkų laikraščiai pradeda verkšlenti, kad Lenkijai truksta dar vieno uosto aprupinti rytų Lenkiją, kuri dabar skursta del to, kad neturi tiesioginio priėjimo prie juros. Dancigas ir Gdynia esanti pertoli. Klaipėdos uostas jiems kaip tik atsakytų ir but labai patogus.

Šitokia mintis paleista viešumon, kad prirengti Europą prie numatytų permainų ir patirti iškalno kaip į tai žiurėtų kitos valstybės.

Jaunųjų Sandariečių Vadas

P-LĖ ALDONA GULBINIUTĖ

"Lithuanian Junior League" arba Jaunosios Sandaros kuopos Chicagoj pirmininkė.

P-lė Aldona Gulbinaitė yra gera lietuvaitė, gabi organizatorė ir pavyzdinga sandarietė. Jos troškimas yra išplėsti Jaunosios Sandaros kuopas visose Amerikos lietuvių kolonijose.

ALTS. REIKALAI

Per tulą laiką nebuvome pranešę Sandaros mariams, jog yra gautos sekančios sumos pinigų:

Bal. 27 d. per K. Vilaišį, 7 kuopos narinių duoklių $2.40.

Geg. 13, per Mrs. Ga-Valis, 101 kp. narinių duok. $2.40.

Gegužės 24 d. per. p. B. Tumavičių Pirmo apsk. skirtą Centrui auką — $25.00.

Gegužės 27 d. per A. Sapiegą, 15 kp. nerinių duoklių — $11.00

Gegužės 28 d. per A. Lepą, 64 kp. Centrui auką—$10.00.

Birželio 24 d. per J. Virbicką 36 kp. narinių duoklių — $26.00.

Birželio 25 d. per J. Mickevičių, 24 kp. narinių duoklių, — 31.80.

Sekretoriatas.

APIE ĮVAIRIUS DALYKUS

Rašo A. Gr.

VIENAS IŠ SEPTYNIŲ PASAULIO STEBUKLŲ

Ketvirtoji Egypto Fareoų dinastija, gyvavusi nuo 3100—2950 metų prieš Kristų, yra viena iš žymiausių Egypto dinastijų. Jos valdovai paliko pasauliui nemirtingų statybos kurinių — piramidų pavydale. Piramidės yra egyptiečių statybos tvarinys ir yra laikomas vienas iš Septynių pasaulio Stebuklų, išsilaikiusios beveik per 5000 metų ir dar, beabejo, ištovės tukstančius metų. Gal but iš jų visų, Gizeh piramidė yra semetriškiausia, dailiausia ir didžiausia. Ją pastatė Ketvirtosios dinastijos faraonas Khufu apie 2900 metų prieš Kristų. Savo pločiu ji užima 13 akrų žemės; aukščiu gi siekia 500 pėdų, beveik prilygsta Woolworth dangoraižiui, New Yorke. Inžinierių apskaičiavimu, ji sudaryta iš 2,300,300 kubo pavydalo akmenų, kiekvienas sveriąs 2½ tonų. Visos gi piramidės svoris — 5,750,750 tonų.

Nežiurint primityviškų įrankių, nes jie tuomet dar neturėjo geležies, ir sukaus akmenų svorio, darbas atliktas puikiausiai; sakoma, kad nei peilio ašmenų negalima užkišti akmenų suleidimo vietose. Tas įrodo didelę sugabumą Egypto murininkų ir inžinierių.

Senovės Egypto užrašai mums rodo, kad tą majestotišką faraono kapą statė šimtas tukstančių žmonių per dvidešimts metų.

200 BILIJONŲ ŽVAIGŽDŽIŲ

Smith'o Institutas praneša vėliausias astronomines teorijas apie dangaus berybe klajojančias žvaigždes. Sakoma, jog iš viso esama net du šimtai bilijonų žvaigždžių, taip vadinamuose paukščių keliuose.

Musų saulė su savo aštuoniais palydovais, planetomis, tame skaičiuje ir musų žemė, yra tik nykštukas tos milžiniškos šeimynos.

Visi šie bilijonai žvaigždžių turi tam tikrą savo centrą apie kurį visos sukasi, darydamos, tris šimtus kilometrų į sekundą, kur musų saulei apibėgti apie minėtąjį centrą praeina du šimtai penkios-dešimts milijonų metų.

Nuo pat musų žemės atsiradimo saulė apsisuko tik penkius ar šešius kartus apie berybės ašį.

Pirmiau buvo manoma, jog protarpiai nuo vienos žvaigždės iki kitų yra tušti, bet dabar surasta, kad jie yra pripildyti kosminių dulkių, kurias sudaro dujos ir atomai, ir kurios taip yra mažos, kad paprasta akimi negalima pastebėti.

Mokslininkų nuomone musų pasaulis arba universas neturi nei pradžios nei ribų.

KAIP SUSIDARĖ MUSŲ ŽEMĖ

Mokslininkai mums nurodo, kad musų žemė yra atsiskyrusi nuo saulės maždaug du tukstančiai milijonų metų tam atgal. Atsiskyrusi nuo saulės jinai buvo kaipo kamuolys karštų dujų, kuriame negalėjo pasireikšti jokia gyvybė. Ilgainiui rutulys pradėjo ataušti, skystėdamas ir tirštėdamas iki kol nepavirto kieta, juoda uola.

Ataištant masei, garai virto į vandenį, debesius ir miglas, kurie savo ruoštu drėkino žemės paviršių ir kaupėsi į mažus prudus ir upelius. Slenkant amžiams nuo didelių liučių, potvinių ir audrų, upeliai virto upėmis, maži prudai — dideliais okeanais.

Pučiant galingiems vėjams, Okeanų vilnys darė įsigraužimus į krantą, uolas. Tokiu budu žemės paviršius įgavo tą formą, kokia ją šiandiena matome.

Slenkant milijonams metų, pagaliau, kokiu nors aksidentaliniu budu atsirado gyvus organizmai.

Keletas Bruožų Apie Sandaros Pikniką

Wisconsino gražuolė laimėjo "Miss Lithuania of America" vardą.

Kadangi kitoje vietoje yra plačiau kalbama ajie praėjusį Sandaros pikniką, tai čia aš nariu tik paviršutiniais bruožais paminėti kas tame piknike įvyko.

Žmonių susirinko skaitlingai ir visi smagiai praleido laiką. Buvo atvykusių ir iš toliau svečių, kaip tai: pp. Baukai, iš West Allis, Wis., p. M. Kasparaitis, iš Racine ir kiti, wisconsiniečiai, kurių pavardžių neteko sužinoti.

Gražuolės atvyko iš Wisconsin, Pennsylvania ir vietinė — chicagietė. Miss Lithuania of America tapo išrinkta wisconsinietė p-lė Bronė Puškoriutė; jos palydovės: p-lė Ona Jakaitytė, chicagoetė ir p-lė Stasė Razikiutė, iš Pittsburgh, Pa.

Buvo ir kitų kontestų, bet laimėtojų vardų čia neminėsiu, nes jie telpa kitoj vietoj.

Abelnai piknikas, galima sakyti pavyko ir kas jame dalyvavo, jaučiasi pilnai patenkintu. Sandara taria didelį ačių visiems tiems, kurie kuom nors prisidėjo prie jo surengimo. Taipgi didelis ačių visiem dirbusiem piknike. Didelis ačių ir plačiai žinomam kvietkininkui ponui Lovick'ui, kuris paaukavo kvietkas "Miss Lithuania of America" ir jos palydovėms.

Turime atgarsių ir iš toliau, kuriais gal teks pasinaudoti ateityje. Rep.

Margučio Vakarinis Piknikas

Įvyksta penktadieny, liepos 19 dieną, Vytauto darže

Tai bus naujos rušies parengimas. Po atviru dangum, prie mėnulio šviesos skambės dainos, šokių muzika ir teatrališki perstatymai, kokius tik "Margutis" moka surengti.

Visų ceremonijų vedėju šį kartą bus art. Juozas Olšauskas, su savo dainom, kanklėm ir juokais. Jam asistuos visa eilė kitų "vaigždžių".

Kviečiami visi, jauni ir suaugusieji į šį "Margučio" vakarinį pikniką, penktadieny, liepos 19 dieną. Pradžia 6 val. vakare. Įžanga tik 25 centai.

—V.

RADIO

Progress Furniture krautuvės radio valanda visuomet atneša daug malonumo jos klausytojams. Ji labai paliko populiarė tarpe savo klausytojų, duodama gražius muzikalius programus ir labai svarbų numerį savo programe, tai yra, teisių skyrių, kurį veda adv. K. Gugis.

Dabar norėčiau tartį keletą žodžių apie praėjusios nedėlios muzikalį programą, kuris buvo priežiuroje gabios muzikos ir balso lavintojos, Anelės Steponavičienės. Ji turėjo šį kartą maišytą trio savo mokinių ir kuriem ji parinko labai smagių dainelių. Programe teko girdėt, taipgi, gražias dvi solo, kurias išpildė Florence Balsis. O Progress announceris supažindino klausytojus su daugeliu prekių ir bargenų, kurie speciali dėl šio sezono, šioje krautuvėje. —Rep.

PROGRESS
DIDELIS
VASARINIS
Išpardavimas
Geriausių
Drabužiams
Plovyklių
Kainos numažintos
nuo 25% iki 35%

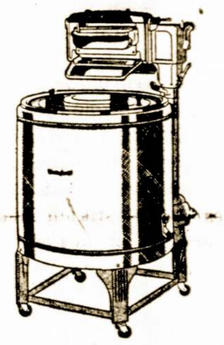

Naujos Mados
pilnai garantuotos
BEE VAC PLOVYKLĖS
vertos $49.50 parsiduoda
už
$29.95
$80.00 vertės MAYTAG
Plovyklės su ketvirtainiu
Aluminum TUB, pilnai per-
naujintos. Didelis bargenas.
$44.50
Didelis pasirinkimas kito-
kių naujausių Plovyklių, už
labai mažas kainas, kaip
tai: THOR, WESTING-
HOUSE, BEE VAC, APEX,
A. B. C., ir kitų, po
$49.50
Geros vartotos Plovyklos
$10 $18
LENGVŲS IŠMOKĖJIMAI.
Didelė nuolaida už senas
plovykles
PIRKITE ČIA DABAR
TAUPYKITE PINIGUS
Sykiu dalyvaukite laimėji-
ne $2,000.00 vertės dovanų
PROGRESS FURNITURE Co
3222-26 So. Halsted St
Tel. Victory 4226
Vedėjas J. Kalėdinskas
Leidžiame gražius radio pro-
gramus kas nedėlia, 11 val.
prieš piet, iš stoties WGES,
1360 kiloc.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Sveikatos Skyrius

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiuri
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija.

SUKAKTUVĖS

Rašo **DR. G. I. BLOŽIS**, Dantistas, Chicago, Ill

Negalių šeimynos namuose nepaprastas įvykis. Negalienė dirba, triusia, valo grindis, baldus, langus ir tt. Žodžiu, viskas buvo rupestingai rengiama.

Pats Jonas Negalis darbe nieko kito nemąstė, kaip tik apie sekančio vakaro nepaprastą įvykį. Vietoj darbo, jie vien tik įsivaizdavo, kaip šį vakarą namie sėdės prie gražiai papuošto stalo, šale savo sunaus — Jonuko. O tos dienos ilgumas! Jokiu budu negali persistatyti, kodėl tas laikrodėlis šiandien neina taip taip greitai, kaip kitomis dienomis.

Po ilgos dienos ir po tokių ilgų ir atsargių Negalienės triusų, štai, ir vakaras. Kviestieji svečiai jau renkasi, lig bitės į avilį.

Nuotaika labai gera. Vakaras šiltas, langai atidarinėti ir šiltas vėjalis kartais paučia ant gražiai papuošto stalo, apie kurį sėdėjo didokas burys mamų su vaikeliais. Jie buvo pamaišyti. Tarpe vaikų buvo motinos. Kodėl taip, nežinom; gal, kad vaikučiai nesusiteptų, kad juos pridabotų, arba kad nesimuštų ir tt.

Negalis pirm pradėsiant valgyti, paprašė svečių išgerti prieš juos stovinčius stiklelius, tai degtinės, tai vyno, tai dažyto vandens. Šeimininkas, pakėlęs savo stiklelį sušuko: "Išgerkim už mano sunaus sveikatą, nes šis pokylis yra paminėjmas mano sunaus vienų metų senumo".

Svečiai sustojo ir pakėlė stiklelius į viršų, šaukdami: "Geros sveikatos mažam Jonukui!" Tuo pačiu kartu visos šviesos užgeso ir liko tik viena žvakutė priešais mažą Jonuką įkištą į saldų pyragą.

Užputus Jonukui žvakutę pasidarė tamsu. Jis pradėjo verkti; jį pasekė ir jo kaimynai. Uždegta šviesos ir vėl užviešpatavo ramybė.

Besikalbėdamos, motinos nukreipė kalbą apie vaikų maistą. Kaiminka Žingeidienė paklausė Negalienės, kuo ji sunų valgydina. Onytė pradėjo pasakoti, kad kuomet sunus buvo šešių mėnesių, jinai pradėjo duoti truputį pieno, o apie septintą mėnesį žalumynų gerai suvirintų, mažai vartojant vandens, arba kitaip sakant, iššutintų, ir jų duoti bent kartą į dieną. Vaikui esant jau aštuonių mėnesių, Negalienė sakė, jau visai nujaukino nuo kruties ir valgydindavo sekančiai: rytą apie val. 8 uncijas mišinio (34 uncijas gero pieno, 3 uncijas virto vandens ir vieną arbatinį šaukštuką cukraus).

Apie 8 val. vieną unciją apelsinų sunkos (orange juice). 10 val. vieną arbatinį šaukštuką cod liver oil, truputį kvietinės košės ir 4 uncijas pieno (mišinio) ir mažą gabalėlį pa spirgintų lašiniukų.

Apie 12 val. vieną graham cracker — sukoriuką.

Apie 2 val. daržovių ir jaknų ir 4 uncijas pieno, mišinio.

Apie 6 val. arbatinį šaukštuką cod liver oil, truputį kvietinės košės, 4 uncijas pienio, mišinio ir porą šaukštukų obolio sunkos.

Kuomet Jonukas buvo 10 mėnesių senumo, pradėjus duoti jam minkštus kauliukus griaužti, nes tuo budu gavo progos pamankštyti raumenis.

"Musų Jonukas", — Negalienė tęsė toliau, "buvo įčiepytas nuo raupų, kuomet buvo vos 3 mėnesių. O kuomet buvo šešių mėnesių, tai buvo immunizuotas nuo difterijos.

Kuomet Jonukas buvo vienuolikos ir pusės mėnesių, jam išdygo ir pieniniai kruminiai dantys apie ką ir gydytojui pasigyrė, o gydytojas girdamas ją pasakė, kad viskas nor mališkai.

Onytę, duok Jonukui to saldaus pyrago, kur žvakutė stovėjo. — Negalienė susuko vaikui.

— Tokio saldaus pyrago! Niekuomet! — atsakė Negalienė. Labai nesveika tokie saldus pyragai, — ir pastumė jį tėvui.

— Na, gerai, gerai, — tarė Jonas. — Reiškia, kas sunui netinka, tai aš turiu suvalgyti. Biednas tėvelis.

Atsišaukimas į Esperantininkus bei Esperanto Pritarėjus

Brangus vienminčiai, taip esperantininkai, kaip ir Esperanto pritarėjai, kreipiuos prie jųs visų be skirtumo pažvalgų, pranešdamas jums džiuginančią naujienėlę, kad Lietuvos esperantininkai — ju sąjunga pasiryžo ir vėl leisti savo organą: "Litovo Stalan" — Lietuvos žvaigždę, tai.. tai ir mes Amerikos lietuviai esperantininkai, kaip Esperantui pritarėjai, o pastarųjų, kaip žinoma, yra labai daug, privalome, sulig savo išgalės tąjį laikraštuką paremti — jį užsirašyti. Jis yra leidžiamas dviejose kalbose, esperantų ir lietuvių. Kaina jo pigi — reikia pasiųsti dolerinę ant šio ve adreso: "Litova Stelo", Kaunas, Ukmergės pl. 45 but, 5, Lithuania, tai jis ir lankys jo užrašėją per metus. To laikraštuko išėjo jau du numeriai; jis yra žurnalo formoje, su gražiais apdarais ir gražiai iliustruotas, bei taip esperanto kalboje, kaip ir lietuvių, p. Vl. Butkevičio yra puikiai redeguojamas.

Brangus vienminčiai, taip esperantininkai, kaip ir Esperanto pritarėjai, gal nekurie iš jus įpuolėte į abejonės pelkę Nebėr ko oes kaslink Esperanto pergalės. Nebėr ko abejoti, ar nusiminti, kaslink jo įgyvendinimo, kaipo tikra tarptautinė pagelbinė kalba. Atminkime tą, kad visos didelės idejos įsigyvendino ne į metus, kitus, bet tankiai poilgų kovų, kentėjimų ir net jurų kraujo... Vos po daug desėtkų, o net ir tukstančių metų jos tapo pergalėtojoms. Taip yra ir su Kilniąja idėja tarptautinės kalbos. Esperanto, tiesa, turi daug pasekėjų ir pritarėjų, bet jam ne stoka ir priešų, kaip ir kiekvienai didelei idejai. Todėl, nors povaliai, bet dirbkime be paliovos ir neatsižvelgdami žygiuokime link to laiko, kada mes galėsime pasakyti: Su savais, susikalbu savo prigimta kalba, o su visu pasauliu —es peranto kalba. Manau, neprošalį bus pranešti ir tą, kad Lietuvoje jau baigiamas spausdinti platus Esperanto-Lietuvių žodynas, pagamintas teisininko B. Giedros. O kam yra reikalingi esperantų kalbos vadovėliai, galite atsikreipti pas mane.

K. Vidikauskas,
2833 Livingston St.,
Philadelphia, Pa.

Jauna Lietuvaitė – Profesionalė

ADV. STELLA STRIKOL

Čia viršuje, paveiksle, matome gražią panelę. Iš Pirmo žvilgsnio gal kas pamanys, kad ji yra laimėjusi gražuolių kontestą ir užtai čia jos atvaizdą talpiname. Visai ne! Ji yra atlikus ką nors skirtingesnio ir todėl norime supažindinti "Sandaros" skaitytojus su jos išvaizda ir darbais.

Paklausus musų reporteriui, ji noriai pasisakė kur ir kada gimusi ir augusi ir štai čia paduodame jusų visų žiniai.

Panelė Stella Strikoliutė (Strikol) yra gimusi 1910 m., Crystal Lake, Ill. Ji ten lankė pradinę ir aukštesnę (High School) mokyklas. Pastarąją baigė 1927 metais su aukščiausiu pasižymėjimu (Valedictorian of the Class). Vėliau lankė ir baigė Crane Junior College kaipo garbės studentė. Tuomet ji įstojo į De Paul University College of Law ir buvo išrinkta Pi Gamma Mu, national science honorary society. Ji šią aukštąją mokyklą baigė irgi su aukštu laipsniu.

P-lė Stella Strikoliutė tapo priimta prie Baro Illinois vals. birželio mėn., 1934 metais ir praktikuoja teises, turėdama ofisą — 134 North La Salle Street, o vakarais — 3241 S. Halsted St., Bridgeporte.

Ji priklauso prie sekančių organizacijų: Kappa Beta Pi, International Legal Society; Women's Bar Ass'n of Illinois; Chicago Bar Ass'n; Lietuvių Advokatų Draugijoj ir Lietuvių Universiteto Klube.

Taigi šia proga mes ir linkime panelei Strikoliutei geriausio laimės ir pasisekimo profesijoj. O taipgi norėtume, kad ji aktyviai dalyvautų lietuviškam judėjime ir imtų vadovystę musų jaunosios kartos darbuose. O tuomet musų jaunimas, turėdamas savo tarpe daugiau intelektualių pajėgų, galės sparčiau žengti pirmyn.

— B. M.

RUSŲ MOTERIS IŠŠOKO PA RAŠUTU IŠ 24,800 PĖDŲ AUKŠTUMO

Leningrad fizinio lavinimosi Instituto studentė Tamara Kautanova, 29 metų amžiaus, sumušė parašutų rekordą, iššokdama iš orlaivio iš 24,800 pėdų aukštumo. Ji atliko be olygeno ir nusileido saugiai, sepnios mylios nuo šokimo punkto. Ji bus apdovanota Raudonosios Žvaigždės Karo ordenu kaipo tyrinėtoja.

SLA. 260 kp. Reikalauja Peržiurėti Centro Iždo Knygas

Išrinko komisiją iš trijų patikrinti rendų kolektavimą ir kitus dalykus.

Pereitam Chicagos SLA. 260 kp. susirinkime įvyko maža revoliucija. Nors ši kuopa pirmiau budavo "pažangi" ir į seimą pasiuntė du kairiuosius delegatus, tačiau pastaruoju laiku viskas apvirto aukštyn kojom.

Buvusieji Bagočiaus-Gugio rėmėjai sukilo ir ėmė kelti aikštėn netvarkingumus su morgičiais, rendom ir atskaitom. Pasipylė protestai ir užmetimai. Be didelių kivirčių kuopa išrinko tris atstovus: p. Urboną, p. Vainauską ir p. Vitkų peržiurėti centro iždininko K. Gugio knygas. Nutarimas perėjo vienbalsiai. Net karštieji "pažangių" grupės lyderiai nedrįso priešintis ir nežinojo ką bedaryti.

Tai matot, kaip pasikeitė žmonių upas po metų laiko.

—Kuopos Koresp.

BIZNIERIAI IR PROFESIONALAI GARSIKITĖS "SANDAROJE"

Sudiev Amerikai

Po 87 dienų mano kelionės po Ameriką, sėsdamas į laivą, kuris mane grąžins į Senąjį Pasaulį, laikau malonią pareigą padėkoti visiems man padėjusiems, vaišinusiems ir klausiusiems mano kalbų.

Nepaprastai gilų įspudį išsivežu iš tų meniškų parengimų, kurie buvo ruošiami mano atsilankymo proga. Lietuviškos dainos, deklamacijos ir net lietuviški šokiai, pasiliks neišdildomi mano atminty.

Labai esu dėkingas lietuviškai spaudai, lietuviškoms kulturinėms, politinėms organizacijoms ir jų vadams, taip pat daugeliui pavienių asmenų, nes be šių visų ramos bei pagalbos nė mažos dalelės man pavesto darbo nebučiau galėjęs atlikti.

Reikėtų nemažo pundo popierio, kad surašius vardus ir pavardes tų žmonių, kurie man ne vaišino, nakvino, vežiojo, geru žodžiu gelbėjo, gerų linkėjimų nesigailėjo, maloniais, nušvitusiais veidais sutiko ir palydėjo. Negalėdamas kuo kitu už visą tai atsilyginti, prašau priimti iš manęs nuoširdžiausią padėką.

Labai prašau man atleisti, jei kur esu suklydęs ar užmiršęs kokią pareigą atlikti. Atsakyti į visus laiškus, aplankyti visų garbingų lietuvių ir visų žymiųjų lietuviškų įstaigų, kitą sykį ir labai norėdamas, nebespėjau. Labai gailiuosi, kad iš didelio burio talentingų ir lietuvių tautai užsitarnavusių menininkų dėl menkų piniginių išteklių vos keletą jaunesnių ir ateičiai daug žadančių tegalėjau užprašyti į Lietuvą. Trumpas laikas ir lėšų stoka neleido kitaip pasielgti. Tą patį turiu pasakyti ir dėl sportininkų.

Prie šios progos linkiu visiems broliams ir sesutėms ame rikiečiams kuo laimingiausio gyvenimo Amerikoje, o kam aplinkybės leidžia, greičiau grįžti į senąją Tėvynę Lietuvą.

Rapolas Skipitis.

Kaunas Darosi Visai Lietuviškas Miestas

Lietuvos kaimas yra grynai lietuviškas. Retai kur sutinkami kitataučiai. Tarp jų daugiausią pasitaiko rusų ir lenkų. Tai likučiai nuo tų laikų, kai Lietuvos žmones rusai ištremdavo į Sibirą, o jų žemes išdalindavo iš Rusijos gilumos atsikrausčiusiems rusams arba vietiniams lenkams. Tačiau ir šis rusiškai-lenkiškas elementas pamažu nyksta ir lietuvėja.

Kas kita Lietuvos miestai. Anksčiau jie visi buvo grynai svetimtaučių gyvenami. Lietuviai sudarydavo tik mažą nuo šimtį. Bet atgavus Lietuvos nepriklausomybę, miestai pradėjo smarkiai lietuvėti. Kasmet vis daugiau juose apsigyvendavo lietuvių. Lietuviai ėmė veržtis į prekybą, pramonę ir amatus. O šios ukio šakos dažniausia yra miestuose. Šiandien jau visuose didesniuose Lietuvos miestuose, išskiriant gal tik vienus šakius, lietuviai sudaro gyventojų daugumą.

Įdomu pažiurėti į laikinosios Lietuvos sostinės Kauno gyventojų sudėtį. Prieš 15 metų Kaune retai kas kalbėjo lietuviškai. Kitataučiai, aplankę Kaną, net gaudavo įspudį, kad jis visai nė lietuviškas miestas. Tapęs tačiau laikinąja sostine, Kaunas savy sujungė visas centro valdžios įstaigas, įsisteigė gana daug įvairių rušių mokyklų, universitetas ir tt. O tų visų įstaigų apie 90% tarnautojų bei mokinių sudaro lietuviai. O kur dar naujos, lietuviškos prekybos bei pramonės įstaigos, kurių tarnautojai beveik visi lietuviai?

PRANEŠIMAS

Kal ir Zaretskio firma persikėlė į naują vietą ir buvo priversti pakeist ofiso valandas — nuo 12 diena iki 9 val. vakare kiekvieną dieną.

Kal ir Zaretskio firma susideda: Kal, Zaretsky, John C. Laux, Irving Lipman ir Konnie Savickas. Adresas: 6322 So. Western Ave.

Dabar Sezoninis
Special!
FEDELCO
Vacuum Valytuvas

VISAI NAUJAS
$18.95
TIK $1 ĮMOKĖI

TIKTAI KELETAS LIKO!

Užbaigiama 1933 mo99deliai žema kaina

PREMIER
EUREKA
FEDERAL

Labai Žemomis Kainomis

Nepaprastas Pavasariniam apsivalymui bargenas! Tikrai naujas Fedelco Vaccum Valytuvas, su juo galima bile ką valyti, reikalingas šiame sezono laike. O kaina tik $18.95 — garantuotas. Pasižiurėkite pardavimui vietose, ELECTRIC Krautuvėse.

To the prices quoted in our advertisements and marked on our merchandise, substantially 2% is to be added on account of additional tax expense. Ask about the easy payment plan. A small down payment, balance monthly on your Electric Service bill. To cover interest and other costs, a somewhat higher price is charged for appliances sold on deferred payments.

COMMONWEALTH EDISON
Electric Shops
Downtown — 72 W. Adams St. — 132 S. Dearborn St.
Telephone RANdolph 1200, *Local* 66
4562 Broadway, 2618 Milwaukee Ave., 4834 So. Ashland Ave., 3460 So. State St., 852 W. 63rd St., 2950 E. 92nd St., 4231 W. Madison St., 4833 Irving Park Blvd., 11116 So. Michigan Ave.
FEDERAL COUPONS GIVEN

Ir Vel Mes Galime
Patarnauti

Visiems Vietos Biznieriams ir Profesionalams

IR VĖL MES ATLIEKAME VISUS SPAUDOS DARBUS — GERAI, GREITAI IR PRIEINAMA KAINA. SANDAROS DRAUGAI — PROFESIONALAI, BIZNIERIAI, DRAUGIJOS, KLUBAI, KUOPOS IR PAVIENIAI ASMENYS KREIPDAMIESI SU SPAUDOS DARBAIS Į SANDARĄ, RASITE PILNĄ PASITENKINIMĄ.

SANDARA

Raštinė 814 W. 33rd St. Tel. Calumet 6191
Spaustuvė 3302 Union Ave. Chicago, Illinois

Wisconsin Girl Gets Title "Miss Lithuania Of America"

Miss Bernice Pushkorjus is Queen
Will Get 100 Dollars or free trip
Penn. and Illinois, Maids of Honor

By Sally

An exciting crowd at Sandara's picnic, Sunday, July 7th, at Sunset Park, awaited the final decision of the judges who were to select one girl to represent the fairest maiden in the entire United States.

Miss Bernice Pushkorius from Racine, Wis. was found to be the girl! Miss Ann Jakaitis from Illinois and Miss Stella Rožiukas from Pa. served as Maids of Honor.

The judges, Mrs. Kalvaitis, Mrs. Krukas, Mrs. Olis, Mr. Aleksa, Mr. Byanskas, Mr. Kasparaitis, of Racine, Mr. Grybe, Mr. Narvid, and Mr. Pivarunas, appointed Mr. Grybe as Chairman and he announced their verdict. The wife of the Lithuanian Consul, Mrs. A. Kalvaitis, crowned the Queen and donned her with a golden flowing Cape. Pictures of the beauties holding charming bouquets of roses were taken by Mr. Conrad, and they will appear in Chicago Sunday Tribune.

Lovely and dimpled Bernice Pushkorius, 19 years old, has not quite decided whether she will take the 100 Dollars or the free trip. Wisconsin ought to be very proud of having such a pretty lass inhabiting their state. Illinois was glad to meet you, Miss Pushkorius, and may your beauty again brighten us in the future.

Other Contests Held at Sandara's Picnic

Besides a title-seeking contest, Mr. Čiliauskas organized other amusements, which were an egg carrying contest, racing for stout women, and racing for boys and girls. A great deal of fun and excitement was created as the "overweight" women ran breathlessly to attain the reward.

And then Tony Plienis was carrying an egg very dexterously, until he slipped and plop! He lost the chance for the prize.

Veda Budrick, winning the girls' racing contest, said she acquired that physical fitness by dancing and doing gymnastic stunts.

Eddie Oksas, victor of the boys' race, said he drank "Coco-malt" and denied emphatically the eating of "wheaties".

Saturday's Ball

In Sandara hall, Saturday, July 6th, a brief ceremony was held during which Mr. A. Olis was "Master of Ceremonies" and intruduced 'the girls to the audience. Eva Paulekiutė, the former' Century of Progress Lithuanian Queen, pinned badges on the girls identifying the states they were from.

Mr. M. Vaidyla and Mr. M. Biekša gave speeches and Miss Aančiutė, in her dramatic soprano voice, sang a song. Sandwiches and punch were served as refreshments and later Mr. Olis "tickled the ivories" while the younger people gathered around and sang.

Finis

This interesting contest has came to a close. It seems everything worth while does. The contest was different from the usual competitions. Next summer will probably bring new ideas in the way of contests, which will be more unique, fresh and which people will enjoy.

There should now be a lot of congratulations and no grudges against the winner. Sportsmanship is a fundamental element for every competitor. There is no greater joy in this world than finding happiness in other people's happiness.

Since this dispute of charm is over, others are in the air. All Watch Sandara newspaper for a result that will be most surprising and delightful.

The Junior League Gives a Social

The social that was given by the Lithuanian National League, Wednesday night, July 3rd, was an inevitable success! A microphone was installed in Sandara hall and, hugging it, Mary Barnett welcomed the guests as they entered in the hall.

Ann Kuzma, a friend of Ann Jakaitis, was entertaining quite a number of her friends who came to the social. Ann Ralis and Agnes Barnett enjoyed selling punch at the party which was only two cents. Who is that mysterious Doc?... Josephine Aleksa and Aldona Gulbin were very chummy at the dance.

Committee Holds a Meeting

The executive committee held a meeting Friday and originated a constitution which will be used by other organizations in different sections of Chicago.

A beech party is planned for Sunday, July 14th, to Jackson Park, and everyone is invited. Those not having the advantage of an automobile are to meet at Sandara, Sunday morning, 9:30 A. M.

Bit About 'Em

The Virginian Ambassadors appeared to be having a nice time at the picnic. Al Pratt is very sincerely thanked for that ice cream cone.

Eileen Masalski and Albina Alek siunas were sitting in ablack shiny car honking the horn. Why did you do that, girls?..

Anna Nemunas, mentioned in the column last week, had her name misspelled. Anna is a member of Jaunoji Birutė, from Town of Lake, and many times she has portrayed the role of Birute perfectly.

Freda Juzėnas, a student of the Chicago Christian College, was heard relating the advantages of that school.

Dr. and Mrs. Naikelis have a lovely little daughter, Saulutė, who was dressed in a very becoming little hat and coat.

Mrs. Gulbin was seen at the picnic wearing a lovely white hat.

Mrs. Ga Valis was also observed at the picnic.

Can Aldona Bitaut help a pal to obtain a position?

Mr. Bill Bazar is one of those who has yet to learn how to take it on the chin. Is that right, Bill?

The beauties were taken around Chicago on a sight-seeing tour with Mr. A. Stelmok as their guide Saturday evening while Mr. J. Balanda stayed at Sandara and sliced bread.

Mr. Pivarunas, Mr. Narvid, and Mr. Aleksa, three prominent Lithuanian bakers, all donated their pastry achievements to Sandara's picnic.

Vacation

The dunes again captures one's fancy, those yellow hills of glittering sand, that long stretch of blue water and the green wood, filled with wild fruit and flowers. Everyone is carefree, and no worries or disappointments encounter a vacationer.

Your columnist is going to this paradise for a week where the sun will tan and strengthen the muscles and mind so that the column after this will reveal freshened thoughts as will be proven by the better contents. The open spaces are calling and there must go.

BIRUTĖ

Madame President.
Dunes Date Decided.
Plays and the Drama.
After-the-Meeting Snacks.

It all began on June 13th when Miss Eva Širvaitis became "Madame President" and "Mr. President" was banished for at least a year on her assumption of the **Birute** presidency. Circumstances, however, forced her to relinquish the office to another "Madame President" whom we greet with equal gladness.

Miss Wanda Misevich was unanimously elected president of Birute at the regular monthly meeting on Monday, July 8. She has long been one of the outstanding assets of Birute, and her period of membership is dotted with many participations both in committee work and on the stage.

Beside the latter activities, Miss Misevich has held other administrative offices, notably that of secretary. This makes her all the more qualified for the presidential responsibility, and we cannot help looking forward to a most successful year for Birute.

Sunday, July 21, is the date for the Dunes Outing. All members and friends desiring to participate in this merry excursion for fun and a good time will meet in front of Sandara Halll at 8:30 on the particular morning of July 21.

In addition to the members, guests of the later, and friends of Birutė are invited. The Social Committee will handle all food preparations according to the number of reservations it receives before, or on, but not later than Wednesday, July 17.

Reservations are 75c per person and should be made by sending a money order to Miss Mildred Butkus, chairman of the Social Committee, at 564 W. 18th Street.

In sending a reservation be sure to state whether or not you are bringing a car. The later information is necessary to the Transportation Manager who will make all arrangements for the number of cars needed according to the list of reservations and the accompanying statements. Transportation expenses will be covered by what is left from the food fund, augmented, if necessary, by a joint contribution from all attending, before leaving for the Dunes; therefore, a small sum of 25c should be brought along to add to the transportation treasury in case there is not enough left from the food fund.

As mentioned before, friends of Birutė are welcome to this outing. The whole affair is planned on an informal basis. All that one need bring is a bathing costume of some kind, a towel, and a pleasant disposition — not forgetting, of course, to send the required money order no later than Wednesday, the 17th. Do not fail to take advantage of our invitation if you like a day of fun, laughter and good companionship. You're welcome!

Birute members will receive letters from the secretary who will insert return cards on which members will fill in the required information.

The writer feels that there is no necessity for urging the attendance of all Birutė members, but that they will be on hand at 8:30 A. M. on the 21st to do justice to the preparations of the Social Committee and the Transportation Manager, Mr. Steve, whose last name unfortunatly escapes the memory at this writing.

The intended destination at the Dunes is Kačerauskas' Place at Beverly Shores where the amiable Lithuanian artist spends his summers in painting the greys and tans of the Dunes, the richness of the neighboring foliage and the beauties of the colorful sunsets which glorify the blue of Lake Michigan.

Have no fear rainy skies or gloomy weather. What are rainy skies to sunny faces, or gloomy weather to high spirits? Rain or shine, Sand Dunes, we'll be there!

* *

It seems that last week's mention of sylvan scenes aroused a dramatic desire in many a bosom. One young lady, whose name I will not mention for obvious reasons, was entraced by the prospects for romantic drama in a forest setting. She begged that handsome and romantic leading men be supplied in abundance.

All that is possible will be done. Doubtlessly romance will find a place both in the forestlands and in the plays.

Those who have entered their names on the drama lists need only wait a little longer before an adequate play is translated for their use. By, or before the next regular summer meeting on July 29, or thereabouts, it is expected that preparations will be completed for an initial trial.

* *

Upon the motion of the usually patient Mr. John J. Balanda, the meeting was adjourned with a great wave of approval from all present.

There was a reason for such unanimity for in back of the assemblage lay a spread of sandwiches, cookies, olives, etc. and a pink bowl of cool punch. These delicacies soon gave way to the enthusiastic onslaught of the Birutė faithfuls who had turned out for the meeting.

Conversations made the repast brighter and laughter aided the digestion enormously. To make a sweet story short — the after-the-meeting snack gained another degree in popularity and a good time was had by everyone.

Each meeting is becoming chummier, more laden with friendship and common exuberance. Those members who fail to attend are missing more than they imagine.

* *

In ending, may the writer mention once more the date of July 21, and the time, 8:30 A. M. on a Sunday morning in front of Sandara Hall? Thanks. Until we meet again in this column and in person..

— A. Stelmok.

RAIN

Lightning flashes across the sky,
Speeding clouds go rolling by.
From out the hea'ns raindrops fall,
Splashing trees both great and small.

Then comes a light that dazzles the eye,
A noise that makes the children cry.
They run to mother who hides their fears.
She kisses their faces, wipes their tears.

The rain stops its weary dripping,
The sun shines, the children are skipping.
A rainbow appears in the sky.
All are gay and laughter is high.

—Sally & A. S.

Komp. P. Sarpaliaus nauji Kuriniai

Žinomas Amerikos lietuvių kompozitorius išleido tris savo meliodingus kurinius.

1 "Mudu Du" — Soprano ar tenoro (solo).
2. "Tulpės" — Soprano ar tenoro (solo).
3. "Kur Tavo Dainos" — soprano ir alto; soprano ir tenoro ar du tenorai.

Šiuos tris veikalus galima gauti už $1.50 ar penkiasdešimts centų kieviena.

Kreipkitės į P. V. SARPALIŲ, 72 W. Adams St. Arba Sandara, 814 West 33rd St., Chicago.

DABAR EINA
DIDŽIAUSIAS
Refrigeratoriu,
Ispardavimas
PEOPLES
KRAUTUVĖJE

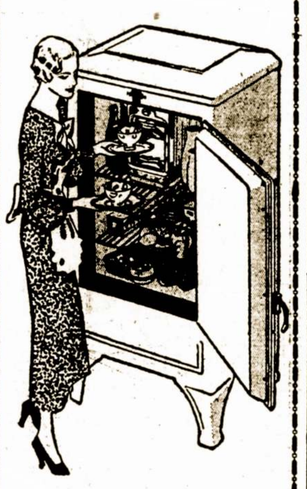

Čia laikoma visų geriausių išdirbysčių Refrigeratoriai, parduodami prieinamiausiomis kainomis mieste, nuo

$79.50

ir aukščiau.

GRUNOW
NORGE
CROSLEY
GIBSON
SPARTON
LEONARD
GENERAL MOTORS
FRIGIDAIRE
WESTINGHOUSE
ir kitų.

Duodame didelę nuolaidą už senas ledaunes į mainus ant Refrigeratorių.

Lengviausi išmokėjimai, į dieną pareina tik 15 centų.

PEOPLES REFRIGERATOR MANUFACTURING COMPANY

Krautuvėse
2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave.
Hemlock 8400

4179-83 Archer Ave.
Corner Richmond Street
Lafayette 3171
CHICAGO, ILL.

LAIDOTUVIU DIREKTORIAI

— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Patarnavimas—Dieną ir naktį. Turime Koplyčias visose miesto dalyse

J. F. RADŽIUS	668 West 18th Street Phone Canal 6174
S. M. SKUDAS	718 West 18th Street Phone Monroe 3377
CHAS. SYREWICZE	1344 So. 50th Avenue Cicero Phone Cicero 294
I. J. ZOLP	1646 West 46th Street Phone Boulevard 5203—8413
J. F. EUDEIKIS	4605-07 So. Hermitage Ave. Phone Yards 1741—1742
LACHAWICZ ir SUNUS	2314 West 23rd Place Phone Canal 2515 Cicero Phone — Cicero 5927
S. P. MAŽEIKA	3319 So. Lituanica Avenue Phone Yards 1138
J. LULEVIČIUS	4092 Archer Avenue Phone Lafayette 3572
A. MASALSKI	3307 So. Lituanica Avenue Phone Boulevard 4139
A. PETKUS	1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

Apdraudimui

Namo, Rakandų, Biznio, Automobilio, Stiklų ir kito turto,
Kreipkis pas
J. J. Hartmanavičius
General Insurance
Notary Public
814 West 33rd St.
Telephone Calumet 6191
Vakarais namie — 3631 S. Wallace Street, Chicago, Ill.

ADVOKATAI

LIETUVIAI GYDYTOJAI
(Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai)

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone Hemlock 2061
Dr. Joseph Kella
Dentistas
6558 So. Western Ave., Chicago
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį

Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel: Boulevard 7820
Namų Tel: Prospect 1930

Phone Victory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone Grovehill 1595
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.
Šeštadieny ir Trečiadieny po piet pagal sutarima.

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rez. Tel. Victory 2343
Dr. Bertash
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 v.
Nedėldieniais pagal sutartį.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

Dr. Karl Nurkat
Gydomos Akių Ligos.
Akiniai pritaikomi atsakančiai.
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Išskiriant semadienį.
2201 W. 22nd St.—Cermak Rd.
Telefonas Canal 6122.

STELLA STRIKOL
Attorney and Counsellor at Law
(Lietuvaitė—Advokatas)
134 No. La Salle St Chicago.
Kabarys 1308
Tel. Randolph 0332
Vakarais
3241 So. Halsted St., Chicago
Tel. Calumet 7358

JOSEPH J GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Res. 6515 So. Rockwell St.
Tel. Republic 9723

OLIS ir VASALLE
ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308.
Chicago, Illinois.
Vakarais tik Subatomis
3252 So. Halsted Street
Tel. Calumet 6945.